

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชา
สังคมศึกษากับ เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร
มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้า
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรายงานการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร หนังสือเรียน คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และตำราเรียน เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผล การสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. ศึกษาตำรา วารสาร รายงานการวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ การพัฒนาเจตคติ และเจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการสุ่มประชากรด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Stratified Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาทั้ง 8 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 2 โรงเรียน รวม 16 โรงเรียน

2. สุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 1 โรงเรียนละ 40 คน รวม 640 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 1 ชุด มี 3 ตอน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (check-list)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 4 ระดับคือ เข้าร่วมทุกครั้ง บ่อยครั้ง บางครั้ง และน้อยครั้ง

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 4 ระดับ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น และความรู้สึเอนเอียงทางจิตใจที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาในทางบวกและทางลบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา โดยสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดให้นักเรียนจากครูและนักเรียนโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม โรงเรียนพุทธจักรวิทยา และโรงเรียนเบญจมราชาลัย เพื่อใช้เป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งศึกษาคำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม เจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา โดยสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านการเลือกและวางแผน การดำเนินงานการประกวดและแข่งขัน การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา การจัดป้ายนิเทศและกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทาง

โรงเรียนหรือหมวดสังคมศึกษาจัดขึ้น รวมทั้งสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา สำหรับสอบวัดเจตคติ โดยสอบถามความคิดเห็น และความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจในด้านที่มองเห็น ความสำคัญและคุณประโยชน์ของวิชาสังคมศึกษา ความพึงพอใจ ความสนใจที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา ตลอดจนการแสดงออกและการมีส่วนร่วม รวมทั้งความรู้สึกทั่วไปที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาทั้งในทางบวกและทางลบ เพื่อสอบถามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาและแก้ไข

4. นำแบบสอบถามจากข้อ 3 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพุทธจักรวิทยา จำนวน 20 คน นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรจริงต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปถึงกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปส่งให้ผู้ช่วยฝ่ายกิจกรรมของแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง และผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

หาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษากับเจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

$$r = \frac{n\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

- r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- x แทน คะแนนการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
- y แทน คะแนน เจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา
- x² แทน กำลังสองของคะแนนการ เข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
- y² แทน กำลังสองของคะแนน เจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา
- xy แทน ผลคูณของคะแนนการ เข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรกับ เจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา
- n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(Taro Yamane 1967: 440)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย